

ANY: XXXIX NÚMERO: 11.508
DIRECTOR: Marc Marcé i Casaponsa

EL DIARI DE LA CATALUNYA CENTRAL

Bages, Berguedà, Solsonès, Moianès, Cerdanya
Alt Urgell, Anoia i Baix Llobregat Nord

www.regio7.cat
Regió 7
RECICLA'M
Aquest diari utilitza paper reciclat en el 80,5%

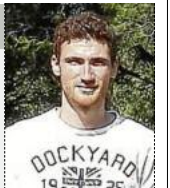

Rio2016

«Kosovo és als Jocs perquè 113 estats el reconeixen»
EL MANRESÀ PERE MIRÓ, DIRECTOR ADJUNT DEL COI, DEFENSA L'ORGANITZACIÓ DE RIO ▶ 26

EL CODI DE LES OLORS ▶ 10

Un científic santvicentí aclareix misteris del llenguatge de les plantes
EXPLICA COM ES COMUNIQUEN EMETENT GASOS

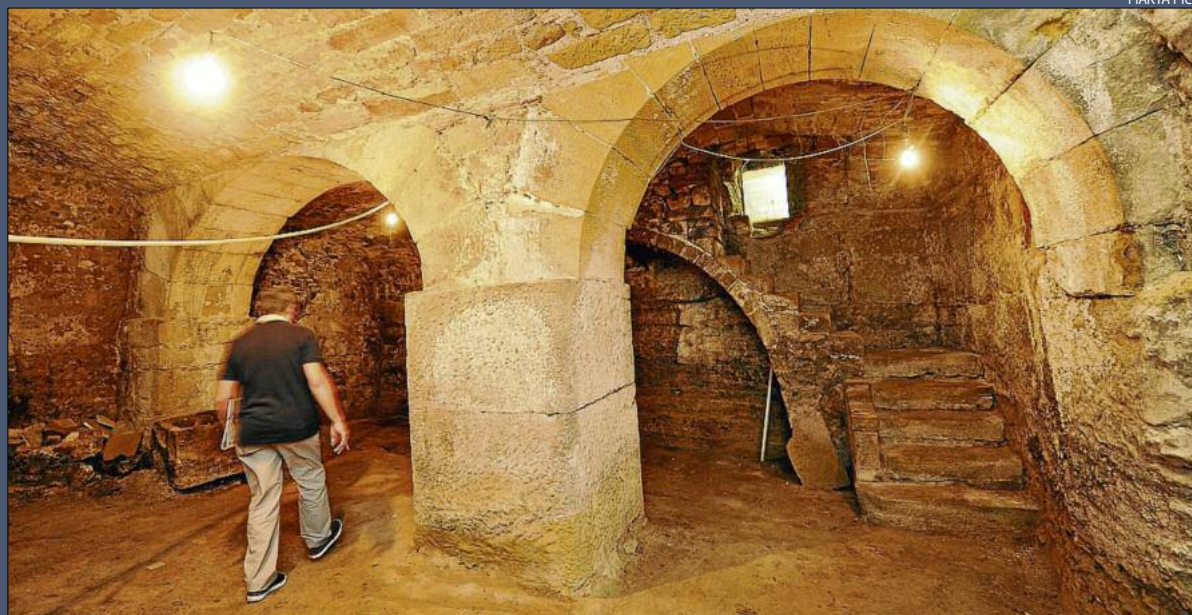

L'alberg de Manresa torna a tancar en ple agost al·legant que no ha rebut reserves

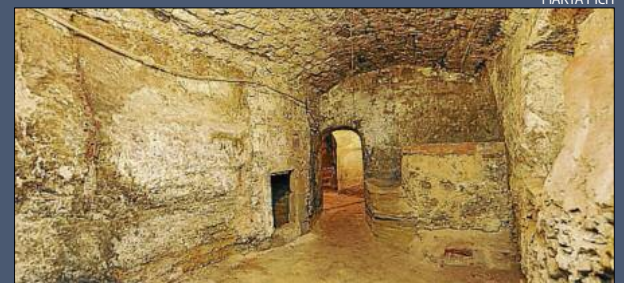
► El servei de la Generalitat va obrir l'any passat al punt àlgid de l'estiu després de 25 anys seguits abaixant la persiana, i enguany torna a la política habitual ▶ 7

L'ANC busca 400 voluntaris per gestionar la Diada a Berga

► ELS RESPONSABLES HAN DE MUNTAR UN EQUIP AMPLI PER DIRIGIR ELS APARCAMENTS, COORDINAR ELS TRAMS EN QUÈ ES DIVIDIRÀ LA MANIFESTACIÓ I INFORMAR LA GENTADA MÉS GRAN MAI REUNIDA A LA CIUTAT ▶ 12

Imatge de la vella cisterna subterrània, anterior al 1555, una part de la qual queda a sota de la plaça Major

Perspectiva de la cisterna des d'un altre angle

Una antiga cuina

Viatge al més desconegut de la Manresa desconeguda

► RECORREM PER PRIMER COP LES ENTRANYES DE LA FONDA DE SANT ANTONI DE LA PLAÇA MAJOR, QUE ELS NOUS PROPIETARIS INTENTEN CONVERTIR EN UN HOSTAL ▶ 2-3

Dues línies de bus a Manresa, examinades sotrac a sotrac

► ELS RECORREGUTS DELS AUTOBUSOS DE LA PARADA I DEL PERIMETRAL AFRONTEN UN PROBLEMA COMÚ: EL MAL ESTAT DEL PAVIMENT D'UNA BONA PART DELS SEUS TRAMS

■ El mal estat que presenta el paviment en diferents punts dels carrers de la ciutat de Manresa s'ha convertit en un problema comú per a les dues línies d'autobús més utilitzades: la de la Para-

da i la Perimetral. Per als usuaris d'aquestes línies del transport públic urbà, els sotrac es converteixen en moviments bruscos i continuats que poden arribar a ser perillosos, especialment per a aquells

que en moments de gran afluència es veuen obligats a viatjar drets. L'avinguda de les Bases de Manresa, compartida per les dues línies, és una de les vies més problemàtiques. ▶ 5

T È C U M

**ESPECIALITATS:
BRASA I ARROSSOS**

l'arròs socarrat, l'arròs a la llauna,
la vaca gallega curada i la vedella de Girona.

Plats per compartir
I també menú migdia per 13,50 €

Pl. Bages, 8 Manresa - Tel. 93 874 45 08

TEMA DEL DIA

PATRIMONI ■ La més desconeguda de les Visites a la Manresa desconeguda d'aquesta festa major serà a l'interior de la Casa Fàbregas. Més coneguda per acollir durant més de cent anys la ja desapareguda Fonda de Sant Antoni, aquesta edificació situada a la plaça Major guarda al seu interior tot un món. No en va, és el resultat de l'agregació de quatre cases fruit de diferents intervencions realitzades entre els segles XVII i XIX. **Regió7** hi ha pogut entrar

Els nous amos de l'antiga Fonda de Sant Antoni la volen convertir en un hostal

► L'edifici de la plaça Major de Manresa té una interessant història al darrere i elements rellevants, com un arc inèdit

GEMMA CAMPS | MANRESA

■ Hi ha molts manresans i manresanes a qui la casa Fàbregas no els dirà res. Si diem que és el nom de la casa que va ocupar (no tota sencera) la Fonda de Sant Antoni de la plaça Major de Manresa durant més de cent anys, ja els sonarà més.

Si hi afegim que és el resultat de l'agregació de quatre unitats diferents (i de diversos estils, del barroc al neoclassicisme) i que, en total, fa prop de 3.000 m²; que té un arc a l'entresòl que és únic i que a l'època medieval és possible que hi hagués una zona de pas pública com la del carrer del Balç, segur que obriran els ulls com taronges. A més a més, al soterrani hi ha un sistema de cisternes d'aigua documentades des del 1555 i que

queden, una part, sota la plaça Major pel fet que l'estructura bàsica de la façana és posterior (segle XVIII).

Aquest edifici situat a la banda dreta de la plaça Major, fent cantonada amb l'ajuntament i que dona a la plaça, al carrer d'Amigant i a la baixada dels Jueus, el va adquirir fa mig any a l'anterior propietari l'empresa d'inversions Duopros SL, integrada per dos socis establerts a Manresa (un de Barcelona i l'altre de Castellatallat) i amb seu a Sant Joan de Vilatorrada. El seu objectiu és, després d'una primera intervenció que anirà a cura de l'arquitecte manresà Pere Santamaria, trobar qui el vulgui comprar per convertir-lo en un petit hostal i, si no surt cap inversor, fer-ho ells mateixos pensant, sobretot, en

els visitants que portarà a Manresa el Camí Ignasià des de Loiola quan agafi embranzida, la qual cosa es preveu que s'esdevingui el 2022, coincidint amb la commemoració dels 500 anys de l'estada del pelegrí a la capital del Bages. El lloc és l'ideal. A quatre passes hi ha l'Oficina de Turisme de Manresa; a vuit, l'antic col·legi de Sant Ignasi, on els pelegrins que arriben Manresa reben el darrer segell a la seva credencial i on justament ara s'estan fent obres per millorar-ne l'espai per rebre'ls.

Primera fase d'obres

El fet que l'edifici sigui una suma de quatre unitats diferents i de diverses intervencions realitzades entre els segles XVII i XIX fa que els accessos i

LA XIFRA

2.768,78 m²

La Casa Fàbregas està distribuïda en planta soterrani, planta baixa, entresol i primera, segona, tercera i quarta plantes. La més gran és la planta baixa, amb 543,42 m², i la més petita, el soterrani, amb 111,59 m². L'entresol en té 322,85; la segona, 434,91 m²; la tercera, 411,50 i la quarta, 407,80.

guin complicats. És per això que la intervenció a cura de Santamaria inclourà, primer de tot, fer una nova escala de servei per comunicar les

REPORTATGE FOTOGRAFIC: MARTA PICH

La façana de l'edifici, que guarda al seu interior una interessant història

Un exemple de la intrincada distribució interior

Santamaria en una sala de la fonda

L'arc rebaixat sobre el corredor de l'entresòl és l'element arquitectònic més remarcable

cinc plantes «que compleixi els estàndards per a un edifici públic o privat». Les obres també serviran «per recuperar elements històrics tapats per diferents intervencions» fent els enderrocs necessaris per restituir l'estat original de la finca. El pressupost aproximat per a aquesta primera fase és de 100.000 euros. De moment, encara no hi ha data d'inici de les obres perquè estan pendents dels permisos per executar-les.

Passejar per un laberint

Passejar per l'interior de l'edifici és com ficar-se en un laberint d'escales i passadissos. Bona part dels sostres són amb bigues de fusta, algunes pintades. A mesura que es va canviant de planta es van trobant sorpreses. A la soterrani, el sistema de cisternes picades a la pedra anteriors al segle XVI. A la planta baixa, a peu de carrer, hi queda poc mobiliari de la Fonda de Sant Antoni, com la barra on Isidoro de Gregorio, el darrer responsable del negoci, servia els cafès a la clientela; també hi ha la cuina (que té una entrada des del carrer d'Amigant) i el forat per on, aju-pit, s'accedeix a una escala esculpida a la pedra per entrar a les cisternes. És curiós pensar que el que fa de sostre una vegada s'és a l'interior d'aquest soterrani tan peculiar sigui, en realitat, el terra de la plaça Major, inclos un embornal a través de les es-

La visita estrella a la Manresa desconeguda

► Un dels plats que sempre tenen més 'comensals' de la Festa Major de Manresa són les Visites a la Manresa Desconeguda. Enguany, el programa n'inclou quatre, i una serà a la casa Fàbregas. Tindrà lloc dijous de la setmana vinent, entre les 5 de la tarda i les 8 del vespre. El recorregut, amb grups cada quinze minuts, inclourà algunes de les estances que configuren les plantes principals d'aquest casal que el programa festiu defineix com a barroc, si bé hi conflueixen molts estils arquitectònics, que és precisament un dels aspectes que el fan més atractiu. No s'accedirà a la cisterna del soterrani perquè l'entrada és molt petita i complicada, però hi ha previst posar-hi una pantalla per poder-ne veure l'interior.

cletxes del qual s'escola la llum natural, i quan plou, l'aigua.

Sobre el corredor de l'entresòl és on hi ha l'arc esmentat, que el catàleg del patrimoni manresà descriu com «l'element arquitectònic més remarcable de l'edifici. Un gran arc rebaixat que sosté el forjat del pis superior». Santamaria assegura que és l'únic que coneix d'aquest tipus. A

banda que estèticament sigui molt atractiu, la seva funció estructural és fonamental.

A la primera planta hi ha una galeria que dona a la part del darrere, on hi ha una falsa façana que es va construir per unificar totes les parts que configuren l'edifici. A la paret s'hi insinua una pintura mural on es veu la basílica de la Seu i el Pont Vell. Actualment, la part posterior de l'edifici és plena de vegetació. Buidat i arreglat aquest tros de terreny, seria un espai ideal per muntar-hi una terrassa amb taules i cadires.

Vistes espectaculars

Les plantes segona i tercera són habitacions. Un dels espais més atractius és on hi devia haver una antiga cuina i, també, una estança per on puja un pou que connecta amb la cisterna i que servia per extreure l'aigua des dels pisos superiors. La quarta planta, sota teulada, la protagonitza un espai sense parets, comú per a les quatre unitats que es van anar agregant amb els anys per fer l'edifici resultant. Les vistes de l'entorn són espectaculars. Les possibilitats de l'anomenada Casa Fàbregas, de l'antiga Fonda de Sant Antoni, són infinites. La inversió no seria minsa perquè hi ha molta feina per fer, però el potencial és immens. (Vegeu galeria de fotos i vídeo des de la quarta planta a la web)

El complex resultat de la suma de quatre cases diferents

► L'agregació definitiva la va portar a terme Pau Fàbregas entre els anys 1749 i 1768

La història

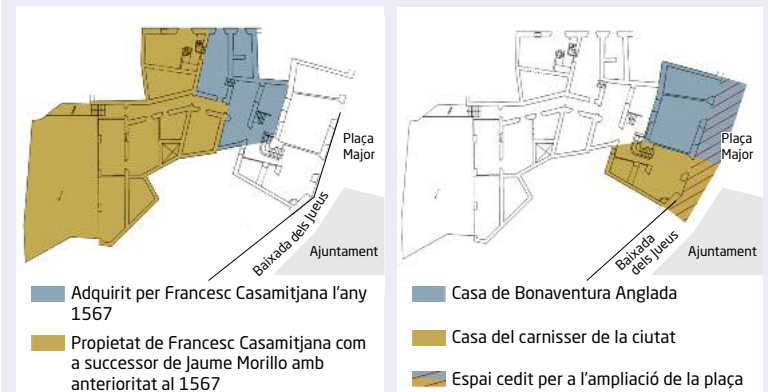
G. C. | MANRESA

Un estudi històric sobre can Fàbregas realitzat fa una dècada detalla que «la parcel·la on s'aixeca és el resultat de l'agregació de quatre unitats estructurals diferents. Dues, orientades al carrer d'Amigant i que inclouen l'hort que hi ha a la part posterior de la casa, van ser aplegades pel mercader de Manresa Francesc Casamitjana l'any 1567. Les altres dues, amb façana a la plaça Major, van ser agregades en una sola propietat pel blanquer Bonaventura Anglada l'any 1718. L'agregació definitiva dels dos conjunts la va fer Pau Fàbregas, qui va adquirir cap al 1749 les cases de la plaça i l'any 1768 les altres dues del carrer d'Amigant».

L'estudi apunta que «l'estructura bàsica de la façana a la plaça Major va ser realitzada l'any 1718 com a re-

sultat de la rectificació de l'alineació de la plaça Major i de l'entrada al carrer del Grau dels Jueus acordada pel Consell de la Ciutat i en ocasió de les reedificacions i arranjaments que va caldre fer a la ciutat com a conseqüència del setge de l'any 1713. L'edifici original tenia una configuració de planta baixa, dos pisos residencials i porxada, amb cinc obertures per pis, balcons ampitats als pisos primer i segon i arcs separats per columnes a la porxada».

Després de moltes reformes, «a la segona meitat del segle XIX, tot l'edifici apareix amb funció residencial, fins i tot al pis quart, on malgrat la precarietat de les estructures, es registra habitació l'any 1886». Els autors lamenten que «no es poden precisar altres intervencions realitzades el segle XX perquè no ha estat possible la consulta dels expedients d'obres de l'Arxiu Municipal de Manresa». Tampoc no van tenir accés a l'arxiu patrimonial de la família Fàbregas -propietària de la casa des de mitjan segle XVIII.

Primera agregació

► Els dos edificis del c. d'Amigant van ser reformats per formar una sola estructura després de l'agregació de les dues propietats per F. Casamitjana.

Segona agregació

► El 1718 el blanquer B. Anglada va cedir com a espai públic una part de la parcel·la de casa seva. El Consell el va compensar amb l'edifici del costat.

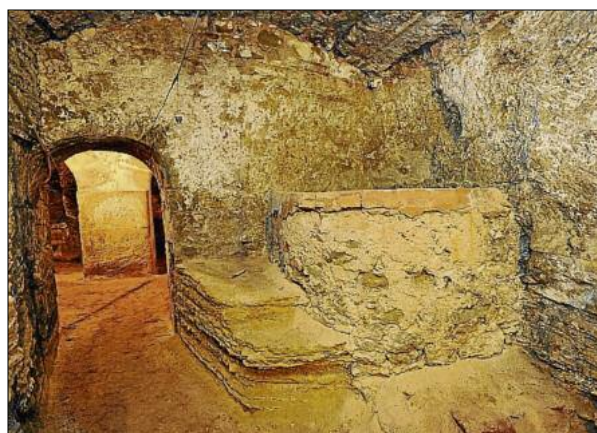

Tercera i última agregació

► El pròsper botiguer de teles i arrendatari de delmes i serveis a la ciutat de Manresa Pau Fàbregas va portar a terme l'agregació definitiva dels dos conjunts de cases. Cap al 1749 va adquirir les cases de la plaça i el 1768, les altres dues del carrer d'Amigant. A la imatge superior, a la dreta, la distribució del conjunt.

Una cuina que ha conservat l'estètica que devia tenir antigament. L'edifici està ple de racons curiosos

La galeria barroca a la planta noble, arranjada el segle XVIII Sistema de cisternes d'aigua anteriors al segle XVI